

PROGRAM
SZKOLNEGO KOŁA WOLONTARIATU
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. KS.
KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO
W NOWEJ WSI
W roku szkolnym 2018/2019

*„Człowiek jest wielki nie przez to,
co ma, nie przez to, kim jest,
lecz przez to, czym dzieli się z innymi”.*

Jan Paweł II

Wstęp

Wolontariat szkolny to bezinteresowne zaangażowanie społeczności szkoły - nauczycieli, uczniów i rodziców - na rzecz potrzebujących. Uczy postawy szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka.

Okres nauki w szkole jest najwłaściwszy dla kreowania postaw altruistycznych. Wykorzystując otwartość i ciekawość świata młodego człowieka poprzez Wolontariat można odcisnąć dobroczynne piętno we wszystkich dziedzinach jego życia.

Staramy się , aby uczniowie w naszej szkole byli pełni pasji i zaangażowania, kierowali się wrażliwością i troską o drugiego człowieka. Uczniowie chcą nieść bezinteresowną pomoc, służąc tak potrzebującym jak i samym sobie.

Wolontariat również rozwija wśród młodzieży postawę alternatywną dla konsumpcyjnego stylu życia i uzależnień. Stwarza okazję do wyszukiwania autorytetów i budowania świata wartości, pomaga w rozwijaniu zainteresowań, w szukaniu pożytecznej formy spędzania czasu wolnego.

Podejmowana przez uczniów-wolontariuszy aktywność wpływa pozytywnie na rozwój ich osobowości, jest ważna i pożądana ze względu na wymiar edukacyjno- wychowawczy.

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z 14 grudnia 2016r. ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz.59) – art. 2 ust.12, art. 68 ust. 1 pkt 9, art. 85 ust.6 i 7, art. 98 ust. 1 pkt 21.
2. Ustawa z 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tekst jedn.: Dz.U. z 2016r. poz. 1817 ze zm.).

II. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Wolontariat – to bezpłatne, świadome i dobrowolne działanie na rzecz innych, wykraczające poza więzi rodzinno-koleżeńsko-przyjacielskie.

Wolontariusz – osoba pracująca na zasadzie wolontariatu. Wolontariuszem może być każdy, w każdej dziedzinie życia społecznego, wszędzie tam, gdzie taka pomoc jest potrzebna.

Szkolne Koło Wolontariatu jest inicjatywą młodzieży, skierowaną do ludzi młodych, którzy chcą pomagać najbardziej potrzebującym, reagować czynnie na potrzeby środowiska, inicjować działania w środowisku szkolnym i lokalnym, wspierać różnego typu inicjatywy charytatywne, kulturalne. Szkolne Koło Wolontariatu jest wspólnotą niezależną politycznie, całkowicie nieodpłatną i otwartą na wszystkich, którzy chcą pomagać innym.

III. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

- 1/ Zapoznanie młodzieży z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie.
- 2/ Uwrażliwienie na cierpienie, samotność i potrzeby innych.
- 3/ Kształtowanie postaw prospołecznych.
- 4/ Rozwijanie empatii i tolerancji.
- 5/ Inspirowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego.
- 6/ Kreowanie roli szkoły jako centrum lokalnej aktywności.
- 7/ Budowanie tradycji szkoły zgodnie z założeniami programu wychowawczego.
- 8/ Angażowanie się w działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, tworzenie więzi ze środowiskiem.
- 9/ Zawieranie głębokich, wartościowych przyjaźni.
- 10/ Kształtowanie umiejętności działania zespołowego.
- 11/ Współdziałanie z organizacjami społecznymi i młodzieżowymi.
- 12/ Możliwość wykorzystywania własnych umiejętności i doświadczeń.
- 14/ Rozwijanie zainteresowań.

15/ Zdobywanie doświadczenia w nowych dziedzinach.

16/ Wspieranie ciekawych inicjatyw młodzieży szkolnej.

IV. OBSZARY DZIAŁANIA

Aktywność wolontariuszy ukierunkowana jest na dwa zasadnicze obszary: środowisko szkolne i środowisko pozaszkolne

1/ ŚRODOWISKO SZKOLNE

- organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce,
- przygotowanie i przeprowadzenie zajęć w przedszkolu,
- organizowanie pomocy dla uczniów pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,
- organizowanie różnych akcji w zależności od pojawiających się potrzeb.

2/ ŚRODOWISKO POZASZKOLNE

- akcje charytatywne wspierające instytucje, fundacje, stowarzyszenia i osoby prywatne,
- nawiązanie kontaktów z instytucjami lokalnymi i prowadzenie działań na ich rzecz.

V. SYSTEM REKRUTACJI

1/ Wywieszanie plakatów zachęcających młodzież do włączenia się w pracę

Koła.

2/ Zamieszczenie informacji o działalności Koła oraz naborze na stronie internetowej szkoły.

3/ Zachęcanie uczniów do działań w Kole podczas rozmów prowadzonych przez nauczycieli i doświadczonych wolontariuszy.

4/ Lekcje wychowawcze poświęcone idei wolontariatu.

5/ Wyznaczenie terminu spotkania organizacyjnego.

VI. CECHY WOLONTARIUSZA

1/ Dużo optymizmu i chęć do działania;

2/ Motywacja do niesienia pomocy potrzebującym;

- 3/ Umiejętność wygospodarowania wolnej chwili;
- 4/ Odwaga, empatia i otwartość;
- 5/ Odpowiedzialność, wrażliwość, systematyczność;
- 6/ Kultura osobista.

Każdy wolontariusz powinien posiadać:

WYSOKI STOPIEŃ WRAŻLIWOŚCI, który pozwala na wnikliwą obserwację świata, tego, co nas otacza. To pomaga dostrzegać wokół siebie ludzi potrzebujących, samotnych, bezradnych, cierpiących i chorych. Samo dostrzeżenie ich- to nie wszystko! Wielu ludzi bowiem dostrzega wokół siebie potrzebujących, ale przechodzi obok obojętnie, nie reaguje.

EMPATIA, czyli umiejętność wczuwania się w sytuację i doznania drugiego człowieka, rozumienia i przeżywania jego cierpienia. Takie osobiste odbieranie drugiego człowieka skłania nas do zatrzymania się nad jego niedolą, wyzwała w nas potrzebę ochraniań go, udzielania mu pomocy. Wtedy pomagamy najbardziej skutecznie. Dajmy z siebie jak najwięcej, a to z kolei daje nam ogromną satysfakcję i zadowolenie z dobrze wypełnionego moralnego obowiązku.

CIERPLIWOŚĆ, której należy się uczyć codziennie, wypełniając swe zobowiązania. Wymaga to dużego panowania nad swoimi emocjami, nad złością, zniecierpliwieniem, popędlivością, często nad lenistwem czy zniechęceniem.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ za siebie, swoje działania i za swojego podopiecznego. Odpowiedzialność należy w sobie wzbudzać i wzmacniać. Poczucie odpowiedzialności jest dowodem naszej dojrzałości do podejmowania różnych ról społecznych. Musimy pamiętać, że jeśli zobowiązujemy się do czegoś, powinniśmy wcześniej ocenić nasze siły i umiejętności, aby nie podejmować zadań przerastających nasze możliwości. Nigdy nie należy obiecywać zbyt wiele, a potem nie wywiązywać się ze swoich zobowiązań. Lepiej wziąć na siebie mniej obowiązków, ale wywiązać się z nich sumiennie.

WSPÓLDZIAŁANIE- znacznie więcej można osiągnąć działając wspólnie niż indywidualnie. Takiego współdziałania należy uczyć się, aby nie przekształciło się w zażartą rywalizację i zaspakajanie niezdrowych własnych ambicji.

PUNKTUALNOŚĆ- poszanowanie własnego czasu i czasu innych, to kolejna cecha, którą należy w sobie wypracować.

GOSPODAROWANIE CZASEM jest bardzo cenną umiejętnością, tym bardziej, że wolontariusze swoją działalność społeczną godzą z nauką szkolną i obowiązkami domowymi. Nie można bowiem być „dobrym” wolontariuszem dla wszystkich podopiecznych, zaniedbując własną rodzinę albo nawet sąsiadów.

TOLERANCJA i AKCEPTACJA- tak bardzo potrzebna zwłaszcza w kontaktach z osobami chorymi czy niepełnosprawnymi. To bardzo trudne zadanie, aby zaakceptować tę „inność” fizyczną czy psychiczną, umieć zobaczyć w osobie niepełnosprawnej pełnowartościowego człowieka. Nie każdy umie sobie z tym poradzić. Wymaga to pewnego treningu i przygotowania psychologicznego.

„**WSTYD ZA ZŁO**”, ważne jest wypracowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz poczucia wstydu za popełnione błędy czy wyrządzone krzywdy. Takie poczucie ma zastępować konstruktywną krytykę, służyć rozwojowi wewnętrznemu, pracy nad sobą w celu podnoszenia własnej wrażliwości, umiejętności i kwalifikacji.

PRAWO DO SŁABOŚCI, do błędu czy porażki- nie jesteśmy nieomylni, zdarza się, że zrobimy coś złe, nie tak, jak planowaliśmy. Musimy sobie dać to prawo, nie załamywać się porażkami, ale wyciągać z nich konstruktywne wnioski na przyszłość- uczyć się na błędach. Zdobywamy w ten sposób nowe doświadczenia, które nas rozwijają, wzbogacają. Tak uczymy się nowych rzeczy, aby potem służyć radą i pomocą innym.

DAŻENIE DO SAMODOSKONALENIA SIĘ- wolontariusz powinien ustawicznie podnosić swoje umiejętności i doskonalić się wewnętrznie, aby pełniej i skuteczniej pomagać potrzebującym.

VII. KODEKS ETYCZNY WOLONTARIUSZA

- 1/ **Być pewnym** - zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom.
- 2/ **Być przekonanym** - nie oferuj swej pomocy, jeśli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.
- 3/ **Być lojalnym** - zgłaszaj sugestie, nie „uderzaj” w innych.
- 4/ **Przestrzegać zasad** - nie krytykuj rzeczy, których nie rozumiesz. Może okazać się, że mają swoje uzasadnienie.
- 5/ **Mówić otwarcie** - pytać o rzeczy, których nie rozumiesz. Nie pozwól, by tłumione wątpliwości i frustracje odciągnęły Cię od tego, co najważniejsze, bądź zmieniły w osobę stwarzającą problem.
- 6/ **Chętnie uczyć się** - rozszerzaj swoją wiedzę.
- 7/ **Stale się rozwijać** - staraj się wiedzieć jak najwięcej o Twojej organizacji i pracy.
- 8/ **Nie sprzeciwiać się kontroli nad sobą** - będziesz pracował lepiej i z większą satysfakcją, wykonując to, czego od Ciebie się oczekuje.
- 9/ **Być osobą, na której można polegać** - praca jest zobowiązaniem. Wykonaj to, co zgodziłeś się zrobić. Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić.

10/ **Działać w zespole** - znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczny.

VIII. PRAWA I OBOWIĄZKI WOLONTARIUSZA I KOORDYNATORA

WOLONTARIATU

1/ Prawa wolontariusza:

- wolontariusz ma prawo do zgłaszania własnych propozycji i inicjatyw;
- wolontariusz ma prawo do podejmowania pracy w wymiarze nieutrudniającym nauki w szkole i pomocy w domu;
- wolontariusz ma prawo do wsparcia ze strony koordynatora, opiekuna lub innych pracowników Szkolnego Koła Wolontariatu;
- wolontariusz nie powinien wykonywać prac objętych polityką etatową, czyli zastępować pracownika;
- wolontariusz ma prawo do otrzymania pisemnego zaświadczenia o wykonywanej pracy;
- wolontariusz ma prawo być poinformowany o trudnościach, kosztach przejazdu związanych z wykonywaną pracą;
- nie wolno wywierać na wolontariusza presji moralnej w związku z realizowanym zadaniem pozostającym w konflikcie z jego przekonaniem;
- członkowie wolontariatu poświęcają się dla innych, ale nie zapominają o sobie;
- każdy wolontariusz ma prawo zrezygnować z pracy w wolontariacie. Od momentu podjęcia decyzji o rezygnacji, wolontariusz ma dwa tygodnie na dostarczenie opiekunowi wolontariatu pisemnego oświadczenia o rezygnacji z podpisem rodzica.

2/ Obowiązki wolontariusza:

- wolontariuszem może zostać każdy, kto chce służyć innym;
- niepełnoletni uczniowie muszą przedstawić pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych na działanie w Szkolnym Kole Wolontariatu oraz podpisać Zobowiązanie Wolontariusza (załączniki nr 1,2);
- działalność SKW opiera się na zasadzie dobrowolności i bezinteresowności;
- członkowie SKW mogą podejmować pracę w wymiarze, który nie utrudni im nauki i pozwoli wywiązywać się z obowiązków domowych;

- wolontariusz ma obowiązek systematycznie uczestniczyć w spotkaniach, szkoleniach, warsztatach i pracach SKW;
- wolontariusze są słowni i sumiennie wywiązują się z podjętych przez siebie zobowiązań;
- wolontariusze nie otrzymują wynagrodzenia, ani żadnych świadczeń za swoją pracę;
- członkowie wolontariatu starają się w szkole i poza nią zachowywać kulturalnie i być wzorem dla innych uczniów;
- wolontariusz ma obowiązek respektować zasady SKW takie, jak:
 - a) zasada osobistej pracy nad własnym rozwojem;
 - b) zasada zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy;
 - c) zasada troski o los słabszych;
 - d) zasada równości;
 - e) zasada prawdy, przyjaźni, życzliwości, szacunku.

- każdy członek SKW systematycznie wpisuje do „Dzienniczka Wolontariusza” wykonane prace. Dokonywać wpisu może także koordynator oraz osoba lub instytucja, na rzecz której wolontariusz działa.

- wolontariusz może zostać skreślony z listy wolontariuszy za niewywiązywanie się z powierzonych mu obowiązków.

3/ Zadania koordynatora:

- utrzymywanie stałego kontaktu z organizacjami i instytucjami, z którymi współpracuje wolontariat szkolny;
- tworzenie atmosfery zaufania i otwartości;
- dawanie poczucia bezpieczeństwa, które sprzyja dobrej współpracy;
- organizowanie spotkań organizacyjnych, mających na celu zapoznanie młodzieży z planowanymi działaniami oraz przydziałem obowiązków;
- stwarzanie systemu gratyfikacji wolontariuszy zależnej od wkładu pracy;
- przeprowadzanie rozmowy wyjaśniającej powody powstawania zaniedbań w czasie pracy wolontariuszy;
- organizowanie wspólnie z wolontariuszami Dnia Wolontariusza - 5 grudnia;
- przygotowywanie rocznych sprawozdań z pracy wolontariuszy.

IX. STRUKTURA SZKOLNEGO KOŁA WOLONTARIATU (organizacja wolontariatu)

1. W Szkole działa Szkolne Koło Wolontariatu, które w porozumieniu z Dyrektorem podejmuje działania z zakresu wolontariatu.
2. Szkolne Koło Wolontariatu ze swojego składu wyłania liderów akcji wolontariackich.
3. Zasady działania Koła określa „Program Szkolnego Koła Wolontariatu Szkoły Podstawowej im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej Wsi”.
4. Uczniowie działający na rzecz wolontariatu realizują te zadania w czasie wolnym od zajęć edukacyjnych.
5. Działalność uczniów z zakresu wolontariatu jest dobrowolna i wymaga zgody rodziców.
6. Uczniowie w ramach wolontariatu mogą:
 - 1) świadczyć pomoc ludziom starszym, niepełnosprawnym, np. w przygotowaniu spotkań i występów;
 - 2) uczestniczyć w działalności charytatywnej;
 - 3) pomagać w organizacji zabaw dla dzieci oddziału przedszkolnego, czytania;
 - 4) inne.
7. Do zadań liderów akcji wolontariackich należy:
 - 1) rozpoznawanie potrzeb na działalność wolontariuszy;
 - 2) analizowanie ofert składanych do Szkoły w zakresie udzielania pomocy lub świadczenia pomocy;
 - 3) opiniowanie i wybór ofert złożonych w Szkole.
8. Opiekę nad wolontariuszami sprawują wyznaczeni przez Dyrektora nauczyciele.
9. Wpis na świadectwie szkolnym promocyjnym może uzyskać uczeń, który w roku szkolnym uczestniczył w co najmniej 4 różnych akcjach wolontariackich.
10. Wpis na świadectwie ukończenia Szkoły może uzyskać uczeń, który przez 2 lata nauki systematycznie w każdym roku szkolnym uczestniczył w co najmniej 4 różnych akcjach wolontariackich.
11. W przypadku wolontariatu poza środowiskiem szkolnym wpisu na świadectwie dokonuje się na podstawie zaświadczenia od opiekuna danej organizacji i po zatwierdzeniu przez Dyrektora Szkoły. Kserokopię zaświadczenia wychowawca dołącza do arkusza ocen ucznia.
12. Opiekunowie wolontariatu podejmują współpracę z opiekunem samorządu, wychowawcami i pozostałymi nauczycielami oraz mogą liczyć na ich pomoc w angażowaniu uczniów w działania wolontariatu.

X. NAGRADZANIE WOLONTARIUSZY

Co najmniej raz na rok zostanie zorganizowane spotkanie nagradzająco-podsumowujące, na którym spotykają się wszyscy wolontariusze wraz z opiekunem w celu przypomnienia misji wolontariatu, celów i zasad działania oraz nagrodzenia za działalność wolontariacką.

Formy nagradzania:

- 1/ Wyrażenie uznania słownego.
- 2/ Pochwała na forum szkoły (od Dyrektora, koordynatora).
- 3/ Przyznanie punktów zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania.
- 4/ Wręczenie listów pochwalnych i dyplomów.

Nagradzanie wolontariuszy ma walor motywujący, podkreślający uznanie dla działalności wolontariusza.

XI. SPOSOBY EWALUACJI

- 1/ Sprawozdanie z pracy SKW na koniec roku szkolnego.
- 2/ Zdjęcia z imprez.
- 3/ Informacje na stronie internetowej szkoły.
- 4/ Rejestr akcji charytatywnych, instytucji, w których są obecni Wolontariusze.
- 5/ Podziękowania od osób i instytucji.
- 6/ Ankiety dla wolontariuszy.

Szkolny Wolontariat obchodzi swoje święto 5 grudnia w Międzynarodowy Dzień Wolontariusza, który został ustanowiony rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ z lipca 1997 r. To dowód uznania dla ludzi, poświęcających swój cenny czas i umiejętności w celu niesienia pomocy innym. To okazja do podsumowań, spotkań, podziękowań, ale również do przeprowadzania kolejnej akcji wolontarystycznej.

Nowa Wieś, dn.....

.....
(podpis Dyrektora)

.....
(podpis koordynatora)

Załączniki do Programu Szkolnego Koła Wolontariatu w Szkole Podstawowej
im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej

*Załącznik nr 1 do Programu Szkolnego Koła Wolontariatu w Szkole Podstawowej im. Ks.
Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej Wsi*

Zobowiązanie wolontariusza

.....
(imię i nazwisko ucznia)

Przystępując do Szkolnego Koła Wolontariatu oświadczam, że znam i akceptuję jego cele oraz zasady pracy. Zobowiązuję się do przestrzegania Regulaminu Szkolnego Koła Wolontariatu oraz sumiennego i bezinteresownego wykonywania powierzonych mi zadań.

Nowa Wieś, dn.....

.....
(czytelny podpis wolontariusza)

Załącznik nr 2 do Programu Szkolnego Koła Wolontariatu w Szkole Podstawowej im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej Wsi

Zgoda rodzica/opiekuna prawnego

Wyrażam zgodę na działalność mojego dziecka/podopiecznego:

.....

(imię i nazwisko dziecka)

W Szkolnym Kole Wolontariatu.

Nowa Wieś, dn.....

.....

(czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego)

Załącznik nr 3 do Programu Szkolnego Koła Wolontariatu w Szkole Podstawowej im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej Wsi

Dzienniczek wolontariusza

Lp.	Data	Rodzaj działania	Ilość godzin	Podpis koordynatora